

VÄLJAVÕTE Türi valla põhimäärusest

4. peatükk VALLAVANEM JA VALLAVALITSUS 1. jagu Vallavanem

§ 52. Vallavanem

(1) Vallavanem on kohaliku omavalitsuse kõrgem ametnik, kelle valib ametisse vallavolikogu ning kes:

- 1) esindab oma tegevusega Türi valda ja juhib Türi valda kui omavalitsusüksust;
- 2) juhib vallavalitsuse tegevust;
- 3) on ametiasutuse juht.

(2) Vallavanemaks võib vallavolikogu valida teovõimelise Eesti Vabariigi kodaniku, kes valdab eesti keelt ning kes oma hariduse, töökogemuste ja tervisliku seisundi poolest on suuteline täitma vallavanema ülesandeid.

§ 53. Vallavanema valimine

(1) Vallavolikogu peab vallavanema valima kahe kuu jooksul vallavolikogu uue koosseisu esimese istungi päevast arvates.

(2) Vallavolikogu valib vallavanema oma volituste ajaks salajasel hääletamisel vallavolikogu koosseisu häälteenamusega.

(3) Vallavanem valitakse põhimääruses sätestatud korras või kuulutatakse vallavanema valimiseks välja avalik konkurs. Avaliku konkursi korraldamisel kehtestab vallavolikogu vallavanema valimiseks eraldi korra.

(4) Vallavanema kandidaadi seab vallavolikogu istungil üles vallavolikogu liige. Kandidaadi ülesseadmise kohta esitatakse istungi juhatajale kirjalik ettepanek. Oma ülesseadmise kohta annab kandidaat suulise nõusoleku, mille kohta tehakse märge vallavolikogu istungi protokollis.

(5) Kandidaadid nummerdatakse ülesseadmise järjekorras ning kantakse kandidaatide nimekirja. Kandidaat võib nimekirja sulgemiseni oma kandidatuuri taandada. Nimekirja sulgemise otsustab vallavolikogu avalikul hääletamisel ning nimekiri suletakse, kui selle poolt hääletab rohkem istungil viibivaid vallavolikogu liikmeid kui vastu.

(6) Kui vallavolikogu ei otsusta teisiti, tutvustab kandidaatide nimekirjas olev isik ennast pärast nimekirja sulgemist ja esitab oma programmi kuni viie minuti jooksul ning igal vallavolikogu liikmel on õigus esitada kandidaadile kuni kolm küsimust.

(7) Pärast nimekirja sulgemist moodustab vallavolikogu salajase hääletamise korraldamiseks ja hääletamistulemuste kindlakstegemiseks kolmeliikmelise häältelugemiskomisjoni. Häältelugemiskomisjoni liikmed määratakse vallavolikogu liikmete seast. Häältelugemiskomisjon nimetab enda hulgast komisjoni esimehe. Häältelugemiskomisjoni koosseis märgitakse vallavolikogu istungi protokollis.

(8) Pärast häältelugemiskomisjoni moodustamist katkestab istungi juhataja istungi ning häältelugemiskomisjon valmistab ette hääletussedelid.

(9) Hääletussedelile kantakse kandidaatide nimed esitamise järjekorras. Kui kandidaatide nimekirjas on ainult üks kandidaat, valmistatakse hääletussedelid ette nii, et vallavolikogu liige saab hääletada kandidaadi poolt või vastu või olla erapooletu.

(10) Pärast hääletussedelite ettevalmistamist jätkab istungi juhataja istungit ning kuulutab välja hääletamise.

(11) Enne hääletussedelite jagamist kontrollib häältelugemiskomisjon hääletuskasti ning kinnitab, et hääletuskast oli enne hääletussedelite kasti laskmist tühi.

(12) Häältelugemiskomisjon annab hääletussedelid vallavolikogu liikmetele hääletajate nimekirja alusel. Hääletussedeli saamise kohta annab vallavolikogu liige allkirja.

(13) Vallavanema valimisel on vallavolikogu liikmel üks hääle.

(14) Vallavolikogu liige märgistab hääletussedelil ristiga lahtri selle kandidaadi nime juures, kelle poolt ta hääletab ja laseb hääletussedeli hääletuskasti. Kui vallavolikogu esimehe kandidaatide nimekirjas on ainult üks kandidaat, märgistatakse hääletussedelil kandidaadi nime juures ristiga vastavalt lahter „poolt”, „vastu” või „erapooletu”.

(15) Kui hääletussedel rikutakse enne selle hääletuskasti laskmist, on vallavolikogu liikmel õigus rikitud sedeli tagastamisel saada häältelugemiskomisjonilt uus hääletussedel ning sedeli rikkumise ja uue sedeli väljastamise kohta tehakse hääletajate nimekirja vastav märge.

(16) Hääletamine lõpeb, kui istungi juhataja on selle lõppenuks kuulutanud.

(17) Hääled loetakse avalikult kohe pärast hääletamise lõppemist. Hääletussedel, millel on märgistatud rohkem kui ühe kandidaadi nimi või millel ei ole märgistatud ühegi kandidaadi nime või millel ei ole üheselt arusaadavalt märgitud, kas hääletaja on kandidaadi poolt, vastu või erapooletu, loetakse kehtetuks.

(18) Hääletustulemused teeb teatavaks istungi juhataja.

(19) Enne valimistulemuse väljakuulutamist selgitab häältelugemiskomisjon, kas keegi vallavolikogu liikmetest soovib valimiste korraldamine ja hääletamise protseduuri kohta esitada protesti. Protestid esitatakse komisjonile kirjalikult kohe pärast hääletustulemuste teatavakstegemist. Komisjon vaatab protestid läbi ja teeb nende suhtes otsuse enne valimistulemuste väljakuulutamist. Häältelugemiskomisjoni seisukohad märgitakse vallavolikogu istungi protokollis.

(20) Vallavanemaks valituks osutub kandidaat, kes saab vallavolikogu koosseisu häälteenamuse – kandidaadi poolt hääletab rohkem kui pool vallavolikogu koosseisust.

(21) Kui ükski kandidaatidest ei saa nõutavat häälteenamust, viiakse läbi kordushääletamine kahe esimeses voorus enam hääli saanud kandidaadi vahel. Kui on üks kandidaat ja ta ei saavuta vajalikku häälteenamust, korraldatakse uus valimine, kusjuures hääletamise läbinud kandidaati enam üles seada ei saa.

(22) Kui hääletusel ei saa keegi kandidaatidest vajalikku häälteenamust, kuulutab istungi juhataja välja vaheaja ning pärast vaheaega korraldatakse uus valimine käesolevas paragrahvis sätestatud korras, kus võib kandideerida ka valituks mitteosutunud isik.

(23) Kui samal istungil vallavanema valimiseks korraldatud täiendava valimise käigus ei saa ükski kandidaat vallavolikogu koosseisu häälteenamust, valitakse vallavanem järgmisel istungil.

§ 54. Vallavanema ametisse vormistamine

(1) Vallavanem valitakse ametikohale neljaks aastaks ja vallavanema ametisse valimine vormistatakse vallavolikogu otsusega.

(2) Vallavolikogu otsuses märgitakse vallavanemaks valitud isiku ees- ja perekonnanimi, sünniaeg ning asjaolu, et nimetatud isik on valitud Türi vallavanemaks.

(3) Vallavolikogu määrab otsusega vallavanema ametipalga ning lisatasud vastavalt vallavolikogu kehtestatud palgamääradele ja palgatingimustele.

§ 55. Vallavanema volitused

(1) Ametisse valimisest saab vallavanem ainult ühe volituse – moodustada vallavalitsus. Kõik muud vallavanema õigused ja kohustused saab vallavanem vallavalitsuse ametisse kinnitamisest.

(2) Vallavanema volitused kestavad uue vallavalitsuse ametisse kinnitamiseni, vallavanema tagasiastumiseni või vallavanemale umbusalduse avaldamiseni.

§ 56. Vallavanema pädevus

(1) Vallavanem tegutseb Eesti Vabariigi, vallavolikogu ja vallavalitsuse õigusaktide ning põhimääruse alusel.

(2) Vallavanem on vallavalitsuse kui täitevorgani juht, kes:

- 1) esitab vallavolikogule kinnitamiseks vallavalitsuse liikmete arvu, vallavalitsuse struktuuri ja vallavalitsuse liikmed;
- 2) teeb vallavolikogule ettepaneku vallavalitsuse liikme vabastamiseks ning palgalise vallavalitsuse liikme ametisse nimetamiseks ja ametist vabastamiseks;
- 3) korraldab vallavalitsuse istungite ettevalmistamist ning kutsub kokku vallavalitsuse istungi vastavalt põhimääruses sätestatud tingimustele ja korrale;
- 4) juhib vallavalitsuse istungeid;
- 5) annab vallavalitsuse töö korraldamiseks käskkirju;
- 6) kirjutab alla vallavalitsuse õigusaktidele ning teistele vallavalitsuse dokumentidele, korraldab nende täitmist ning vastutab nende õiguslikkuse eest.

(3) Vallavanem on valla ametiasutuse juht, kes:

- 1) juhib ja korraldab ametiasutuse teenistust;
- 2) nimetab ametisse ja vabastab ametist ametiasutuse ametnikud ning sõlmib töölepingud ametiasutuse abiteenistujatega;

- 3) annab käskkirju ametiasutuse sisemise töö korraldamiseks ja õigusaktidest tulenevate ametiasutuse tegevusega seotud ülesannete täitmiseks;
- 4) kehtestab õigusaktidest tulenevad ametiasutuse teenistust korraldavad eeskirjad ning tagab ametiasutuse teenistujate teavitamise kehtestatud eeskirjadest;
- 5) esindab ametiasutust kõigi õigustega kõigi isikute, asutuste ja organisatsioonide ees.

(4) Vallavanem esindab Türi valda tööandjana suhetes ametiasutuse hallatavate asutuste juhtidega.

Vallavanem esitab hallatavate asutuste juhtide kandidaadid vallavalitsusele ametisse nimetamiseks ning sõlmib ametiasutuse hallatavate asutuste juhtidega töölepingud. Ametiasutuse hallatavate asutuste juhtidega tööõiguslike suhete reguleerimiseks (lisatasude määramine, töölähetusse suunamine, puhkusele lubamine, isikliku sõiduauto kasutamise eest kompensatsiooni määramine, ergutuste ja karistuste kohaldamine) annab vallavanem käskkirju

(5) Vallavanem on vallavolikogu eestseisuse liige.

(6) Vallavanem esindab Türi valda kui avalik-õiguslikku juriidilist isikut avalik-õiguslikes ja tsiviilõiguslikes suhetes kõigi tehingute tegemisel ja volitab selleks teisi isikuid.

(7) Vallavanem juhib eriolukordade (tulekahju, loodussaaste, õnnetus, katastroof jne) korral moodustatud erikomisjoni tööd.

(8) Vallavanem täidab muid talle Eesti Vabariigi õigusaktidega antud ülesandeid.

(9) Vallavanem ei tohi olla üheski muus riigi- või kohaliku omavalitsuse ametis, riigi või kohaliku omavalitsuse hallatava asutuse töötaja ega kuuluda Türi valla osalusega äriühingu juhtorganisse. Ta on kohustatud viie tööpäeva jooksul pärast valimistulemuste kinnitamist teavitama enda valimisest asutust, kus ta on antud hetkel teenistuses või omab töölepingut. Tema tööleping lõpetatakse töölepingu seaduse § 85 alusel või ta vabastatakse ametist avaliku teenistuse seaduse § 127 alusel.

§ 57. Vallavanema puhkusele lubamine ja teenistuslähetusse suunamine

(1) Vallavanemal on õigus puhkusele vastavalt avaliku teenistuse seaduses ja puhkuseseaduses sätestatud tingimustel ja korras.

(2) Vallavanema puhkusele lubamine vormistatakse vallavalitsuse korraldusega. Enne puhkusele minekut informeerib vallavanem sellest vallavolikogu esimeest.

(3) Vallavanemal on õigus teenistuslähetuse kulude hüvitamisele õigusaktidega kehtestatud tingimustel, ulatuses ja korras.

(4) Vallavanema välislähetusse suunamise otsustab vallavolikogu ning lähetus vormistatakse vallavolikogu otsusega, lähtudes teenistuslähetusse suunamiseks Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras. Kui lähetuse kestus ei ületa viit päeva, otsustab vallavanema välislähetusse suunamise vallavalitsus ning lähetus vormistatakse vallavalitsuse korraldusega.

(5) Vallavanema riigisisese lähetuse otsustab vallavalitsus ning lähetus vormistatakse vallavalitsuse korraldusega, lähtudes teenistuslähetusse suunamiseks Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras.

§ 58. Vallavanema asendamine

(1) Vallavanemat asendab tema puhkusel või teenistusel olemise ajal, töövõimetuslehel viibimise ajal ning vallavanema tagasiastumise või vabastamise korral uue vallavanema valimiseni (edaspidi *äraolekul*) kõigi õiguste ja kohustustega abivallavanem. Kui abivallavanemaid on mitu, määrab asendamise järjekorra vallavanem käskkirjaga.

(2) Vallavanema ja abivallavanema *äraolekul* asendab vallavanemat kõigi õiguste ja kohustustega kõige pikema liikmestaažiga vallavalitsuse liige või teine abivallavanem vastavalt vallavanema käskkirjas sätestatule. Kui vallavalitsuse liikmete staaž on ühepikkune, asendab vallavanemat vallavalitsuse kõige pikema liikmestaažiga kõige vanem vallavalitsuse liige.

(3) Korruptsioonivastases seaduses sätestatud juhtudel, mil vallavanem ennast toimingute või tehingute tegemisel taandab, teostab vastavad toimingud või tehingud abivallavanem. Kui vastavat toimingut või tehingut ei saa teha abivallavanem, teostab need kõige pikema liikmestaažiga kõige vanem vallavalitsuse liige või vastavalt vallavanema käskkirjale mõne teine abivallavanem.

§ 59. Vallavanema hüvitised ametist vabastamisel

Vallavanemale võib maksta ametist vabastamisel hüvitist kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja avaliku teenistuse seaduses sätestatud alustel.